

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/40/2025
Identifikačné číslo spisu:	8320202317
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:8320202317.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne SlovDef Technologies s.r.o., so sídlom Teplická 2156/3, 058 01 Poprad, IČO: 51 229 978, zastúpenej advokátkou JUDr. Beátou Kolcunovou, so sídlom Teplická 2156/3, 058 01 Poprad, proti žalovanej I.V.A., s.r.o., so sídlom 053 21 Matejovce nad Hornádom 2, IČO: 36 452 751, zastúpenej advokátom Mgr. Martinom Tomášom, so sídlom Trieda 1. mája 31, 052 05 Spišská Nová Ves, o neplatnosť odstúpenia od kúpnych zmlúv a vydanie tovaru, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/89/2024-495 z 29. mája 2025, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobkyňa má proti žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

Doterajší priebeh konania

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“) výrokom I. rozsudku č. k. 17Cb/62/2020-335 z 15. marca 2022 zamietol žalobu v časti o určenie, že odstúpenie žalovanej z 23. marca 2020 od kúpnej zmluvy uzavretej dňa 1. februára 2020 so žalobkyňou, je neplatné, výrokom II. zamietol žalobu v časti o určenie, že odstúpenie žalovanej z 23. marca 2020 od kúpnej zmluvy uzavretej dňa 29. januára 2020 so žalobkyňou, je neplatné, výrokom III. uložil žalovanej povinnosť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku vydať žalobkyni tovar: GSh - 23 v počte 12 kusov s výrobnými číslami: O., O., O., O., O., O., O., O., O., O., O., O., nachádzajúci sa v sklade zbraní a streliva v bývalom areáli N. A. v K. R. H., výrokom IV. uložil žalovanej povinnosť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku vydať žalobkyni tovar: krabica releová KR-55 v počte kusov 12, skrinka releová KR-60 v počte kusov 15, skrinka releová KR-65 v počte kusov 32, regulátor RTS-27-1A v počte kusov 23, triodová krabica KR-6 v počte kusov 6, krabica B-1 GO-27 v počte kusov 130, krabica B-2 GO-27 v počte kusov 75, krabica B-3 GO-27 v počte kusov 116, krabica stabiliz. K-1 v počte kusov 15, krabica KDS1-1S v počte kusov 30, usmerňovač KM-1 v počte kusov 7, kontaktné rele KR-200D v počte kusov 5, krabica releová KR-45 v

počte kusov 20, menič napätia v počte kusov 1, pozorovací prístroj PP61 v počte kusov 13, menič napätia PSC-30 v počte kusov 1, menič napätia PSC-50 v počte kusov 1, ovládací pult PT-125 C v počte kusov 27, menič PT-125-S v počte kusov 205, PT-125-S v počte kusov 67, zip BS2365000 v počte kusov 81, zip BS2039001 v počte kusov 7, zip STP2 v počte kusov 4, PTC-27-1A v počte kusov 34, PTC-27-3A v počte kusov 17, krabica prepínania rádiostanic v počte kusov 4, regulátor napätia RN-10 v počte kusov 2, skrinka RP 5 tank v počte kusov 3, rele RR-361-A v počte kusov 22, TKPU 2B v počte kusov 38, TNP1 v počte kusov 36, TNP1 prizma v počte kusov 270, TNP1 bez prizmy v počte kusov 46, optický prístroj TŠ2-49 v počte kusov 13, prístroj vodiča na nočné videnie v počte kusov 7, TVNO 2B v počte kusov 99, VKU-330-4 otočný konvertor v počte kusov 1, zip na EMU-5PM v počte kusov 1, a to všetko v mieste I. XX v N., a kontrolná skúšobná stanica 2V8M1 nadstavba bez podvozku v počte kusov 1, nachádzajúca sa v skladových priestoroch H. K., C. XX v A. R. C. a výrokom V. nepriznal žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že medzi žalobkyňou a žalovanou bola dňa 1. februára 2020 uzavretá kúpna zmluva, ktorej predmetom bolo dodanie a prevod vlastníckeho práva žalovanej ako predávajúcej na žalobkyňu ako kupujúcu k nasledovnému tovaru: dvojhlavňové palubné delo GSh-23 v počte 12 kusov (ďalej aj „tovar“). Kúpna cena za tovar bola dohodnutá vo výške 1 900 eur bez DPH za kus, celkom 27 360 eur s DPH, pričom žalobkyňa (ďalej aj „kupujúca“) mala zaplatiť žalovanej (ďalej aj „predávajúca“) kúpnu cenu na základe vystavenej a doručenej faktúry. K uzavretiu kúpnej zmluvy z 1. februára 2020 strany pristúpili z dôvodu, že žalovaná bola v zmysle rozhodnutia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej aj „MH SR“) povinná výrobky obranného priemyslu (ďalej aj „VOP“) predat', darovať alebo zneškodniť na vlastné náklady do 31. decembra 2020 a tiež z dôvodu, že žalobkyňa podpísala kontrakt s D. spoločnosťou O..

3. Zmluvou o postúpení pohľadávky z 27. novembra 2019 bola žalobkyni postúpená pohľadávka postupcu MVDr. O. J., na základe čoho sa žalobkyňa stala veriteľom žalovanej. Za účelom vysporiadania svojho záväzku uzavrela žalovaná dňa 29. januára 2020 so žalobkyňou kúpnu zmluvu. Časť tovaru žalovaná dodala žalobkyni dňa 14. februára 2020 v Prešove, pričom k ďalšiemu dodaniu tovaru zo strany žalovanej nedošlo a rovnako nedošlo ani k vystaveniu daňového dokladu.

4. Žalovaná dňa 6. apríla 2020 zaslala žalobkyni list, ktorým odstúpila od kúpnych zmlúv z 1. februára 2020 a z 29. januára 2020, avšak zo strany žalobkyne ako kupujúcej nedošlo k takému konaniu, prípadne omeškaniu, ktoré by mohlo mať za následok právo žalovanej ako predávajúcej od niektorej z kúpnych zmlúv odstúpiť a zbaviť sa tak povinnosti plniť, ako to má na mysli zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ObZ“). Naopak, k omeškaniu s dodaním tovaru došlo na strane žalovanej.

5. Súd prvej inštancie vec po právnej stránke posúdil podľa ustanovení § 344, § 345 ods. 1, 2, 3, § 346 ods. 1, 2, § 409 ods. 1, § 411, § 414 ods. 1, 2, 3, § 443 ods. 1a, 2, § 444, § 447, § 450 ods. 1 ObZ a § 137 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). V časti určenia, že odstúpenia od kúpnych zmlúv sú neplatné, žalobu zamietol a v časti uloženia povinnosti vydať žalobkyni tovar, žalobe vyhovel a rozhodol o trovách konania.

6. Súd prvej inštancie uviedol, že najskôr sa zaoberal otázkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby (§ 137 CSP). Keďže žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu je žalobu o určenie právnej skutočnosti, konštatoval, že je procesne neprípustná v zmysle § 137 písm. d) CSP, preto žalobu v tejto časti zamietol (výroky I. a II.). Otázkou (ne)platnosti odstúpenia od kúpnych zmlúv z 29. januára 2020 a z 1. februára 2020 posudzoval ako otázku prejudiciálnu.

7. Keďže v kúpnej zmluve z 29. januára 2020 nebolo upravené odstúpenie od zmluvy, bolo potrebné aplikovať § 345 a nasl. ObZ., pričom žalovaná by mohla odstúpiť od zmluvy iba za predpokladu, že žalobkyňa si nesplnila svoje povinnosti. V zmysle čl. III. bodu 3.1. kúpnej zmluvy z 29. januára 2020 mala žalobkyňa ako kupujúca povinnosť zaplatiť kúpnu cenu za dodaný tovar, avšak až na základe vystavenej a doručenej faktúry. Keďže žalovaná ako predávajúca nedoručila žalobkyni žiadnu faktúru,

žalobkyni doposiaľ nevznikla povinnosť, ktorú by porušila a ktorá by bola dôvodom na odstúpenie žalovanej od kúpnej zmluvy.

8. V článku VIII. bode 8.1. kúpnej zmluvy z 1. februára 2020 sa žalobkyňa a žalovaná dohodli, že túto zmluvu je možné ukončiť iba jednostranným odstúpením od zmluvy ktorejkoľvek zmluvnej strany v prípade nesplnenia povinnosti dodať tovar alebo zaplatiť kúpnu cenu. Ani v tomto prípade žalobkyňa ako kupujúca neporušila svoju povinnosť zaplatiť za tovar, pretože z čl. III. bodu 3.1. zmluvy vyplýva, že žalobkyňa ako kupujúca zaplatí 100 % kúpnej ceny za tovar na základe doručenej faktúry. Žalovaná ako predávajúca však doposiaľ nedoručila žalobkyni ako kupujúcej faktúru, a to aj napriek skutočnosti, že žalobkyňa ju na to opakovane upozorňovala. Podľa zistenia súdu prvej inštancie to bola žalovaná, kto porušil povinnosť vyplývajúcu jej z kúpnej zmluvy, a to povinnosť dodať tovar žalobkyni.

9. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že keďže žalobkyňa neporušila žiadnu svoju zmluvnú a ani zákonnú povinnosť voči žalovanej, absentoval zmluvný alebo zákonný dôvod na riadne odstúpenie žalovanej od kúpnych zmlúv z 29. januára 2020 a z 1. februára 2020. Odstúpenie od kúpnych zmlúv je neplatné a nároky z nich zostávajú zachované.

10. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že v prípade oboch kúpnych zmlúv si zmluvné strany výslovne dohodli, že kupujúca (žalobkyňa) nadobudne vlastnícke právo k tovaru dňom platnosti a účinnosti tej-ktorej kúpnej zmluvy, teda v danom prípade 29. januára 2020 a 1. februára 2020.

11. V závere rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že skutočnosť, že voči bývalému konateľovi žalovanej Ing. T. J. sa vedie trestné stíhanie, nemôže byť na ujmu žalobkyne ako tretej osoby, keďže bývalý konateľ žalovanej bol v čase podpisu oboch kúpnych zmlúv oprávnený konať za žalovanú. Súd prvej inštancie poukázal aj na článok IV. bod 4.1. kúpnej zmluvy z 1. februára 2020, v ktorom sa zmluvné strany dohodli, že tovar, ktorý je predmetom tejto zmluvy, bude dodaný a odovzdaný prepravníčkovi na prepravu do skladov kupujúcej na adrese areálu bývalého N. A. K. R. H. najneskôr do 90 dní od platnosti a účinnosti zmluvy. V čl. IV. bode 4.1. kúpnej zmluvy z 29. januára 2020 sa zmluvné strany dohodli, že tovar, ktorý je predmetom tejto zmluvy bude dodaný a odovzdaný prepravníčkovi na prepravu do skladov kupujúcej na adrese C. XX, A. R. C. najneskôr do 30 dní od platnosti a účinnosti zmluvy. Keďže žalovaná ako predávajúca si svoje povinnosti vyplývajúce jej z oboch kúpnych zmlúv nesplnila, súd prvej inštancie žalobe v časti o vydanie tovaru vyhovel (výroky III. a IV.).

12. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Keďže žalobu v časti zamietol a v časti jej vyhovel, žalobkyňa aj žalovaná mali v konaní rovnaký čiastkový úspech, preto o trovách rozhodol tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

13. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3Cob/89/2024-495 z 29. mája 2025 (ďalej aj „rozhodnutie odvolacieho súdu“) rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v napadnutom III., IV. a V. výroku a žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania a (predchádzajúceho) dovolacieho konania v plnom rozsahu.

14. Po preskúmaní veci odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie zistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav a odvolacie dôvody uvedené žalovanou v odvolaní nie sú dôvodné.

15. Žalovaná v odvolaní namietala skutkové a právne vady. Uviedla, že súd prvej inštancie svoj predbežný právny názor, týkajúci sa synalagmatického záväzku, vyslovený na pojednávaní konanom dňa 7. decembra 2021, v priebehu konania zmenil bez toho, aby bol dôsledkom vykonaného dokazovania. K uvedenému odvolací súd poukázal na ustanovenia § 185 ods. 1 a § 215 ods. 1 CSP a čl. 11 ods. 4 Základných princípov CSP. Konštatoval, že súd prvej inštancie vymedzil predmet dokazovania vyslovením predbežného právneho názoru na pojednávaní konanom dňa 7. decembra 2021, keď pripustil možnosť synalagmatického záväzku. Tento následne v priebehu konania zmenil, avšak umožnil stranám

sporu adekvátne reagovať na procesnú situáciu a vytvoril im priestor na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany vo vzťahu k ochrane ich subjektívnych práv a oprávnených záujmov. Za daného stavu tak nemožno dospieť k záveru o nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie.

16. Z vykonaného dokazovania i pre odvolací súd vyplynulo, že zmluvné strany si v zmluvách dohodli, že kupujúca nadobudne vlastnícke právo k tovaru dňom platnosti a účinnosti kúpnych zmlúv, pričom kúpnu cenu za tovar mala kupujúca zaplatiť na základe doručenej faktúry, čo však v konaní nebolo preukázané. Keďže v kúpnych zmluvách bolo dohodnuté, že žalobkyňa nadobudne vlastnícke právo k tovaru dňom platnosti a účinnosti kúpnych zmlúv a žalovaná sa vzájomnou žalobou nedomáhala zaplata kúpnej ceny, súd prvej inštancie nemal dôvod sa zaoberať nezaplatením kúpnej ceny. Zároveň aj z jednotlivých článkov vyššie uvedených kúpnych zmlúv vyplýva, že kupujúca zaplatí 100 % kúpnej ceny za tovar na základe doručenej faktúry od predávajúcej. Uvedená skutočnosť, od ktorej sa odvíja splatnosť kúpnej ceny, nebola v konaní pred súdom prvej inštancie preukázaná. Zároveň je potrebné mať na zreteli, že súdnym rozhodnutím nemožno zaviazať stranu sporu na zaplata záväzku, ktorého splatnosť ešte nenastala.

17. Odvolací súd sa vyjadril aj k namietanému právnomu záveru súdu prvej inštancie v otázke odstúpenia od kúpnych zmlúv. Poukázal na to, že zo žiadneho osobitného právneho predpisu nevyplýva, že by sa predmetnou žalobou bolo možné domáhať vyslovenia neplatnosti odstúpenia od kúpnych zmlúv. Predmetnú prejudiciálnu otázku súd prvej inštancie hmotnoprávne posúdil správne, keď dospel k záveru, že žalobkyňa neporušila žiadnu zmluvnú a ani zákonnú povinnosť voči žalovanej, a teda absencuje zákonný alebo zmluvný dôvod na riadne odstúpenie žalovanej od oboch kúpnych zmlúv.

18. Odvolací súd sa nestotožnil ani s názorom žalovanej, že konanie JUDr. J., ktorá do kúpnych zmlúv uviedla nižšiu kúpnu cenu tovaru, je ďaleko za hranicou akceptovania zmluvnej autonómie v obchodných záväzkových vzťahoch a nemalo by požívať právnu ochranu. Poukázal na to, že v danom prípade nezistil, že by proces rokovania o cenách za tovar, resp. samotná výška kúpnych cien napĺňali znaky konania žalobkyne v rozpore s dobrými mravmi, či poctivým obchodným stykom. Každá zo strán sporu vstupovala do zmluvného vzťahu s určitými predstavami, motiváciami, ale aj s mierou rizika, pričom tieto atribúty boli zohľadnené v procese dojednávania zmluvných podmienok, čo sa následne premietlo v ustanoveniach kúpnych zmlúv.

19. S poukazom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie voči napadnutým výrokom III., IV. a V. rozhodnutia súdu prvej inštancie je nedôvodné, keďže procesný postup súdu prvej inštancie bol správny a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch III., IV. a V. potvrdil ako vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP).

Dovolanie

20. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadla žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu v jeho I. a II. výroku zrušiť spolu s treťou, štvrtou a piatou výrovkou vetou rozhodnutia súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

21. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľka namietala, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí opomenul aplikovanie relevantných právnych noriem zakotvených v zákone č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o obchodovaní s VOP“). Predložila zoznam spoločností s platným povolením na obchodovanie s VOP, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa mala udelené povolenie na obchodovanie s VOP len do 16. decembra 2024. Odvolací súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že žalobkyňa v čase vydania odvolacieho rozhodnutia už nedisponovala povolením na obchodovanie s VOP, ktoré udeľuje MH SR.

22. Konaním odvolacieho súdu, a to potvrdením napadnutých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie rozhodol odvolací súd o vydaní VOP žalobkyňi bez toho, aby si overil, či disponuje platným povolením na obchodovanie, čím dovolateľku postavil do pozície, kedy musí vydať veci v rozpore s platným zákonom (§ 5 ods. 1 zákona o obchodovaní s VOP) a vystavil ju možnosti uloženia sankcií, či už zo strany štátnych orgánov (ktoré kontrolujú a regulujú obchodovanie s VOP) alebo možnosti trestnoprávných následkov, nakoľko vydanie tejto komodity subjektu bez platného povolenia na obchodovanie s VOP by mohlo za istých okolností naplniť aj znaky trestného činu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami v zmysle § 294 Trestného zákona. Uvedené dovolateľka vníma ako zásah do jej procesných práv, pričom z jej pohľadu ide o tak závažný nedostatok, ktorého intenzita zakladá (až) porušenie jej práva na spravodlivý proces. Porušenie tohto práva spočíva aj v nedostatočnom odôvodnení podstatných právnych otázok súvisiacich s predmetom odvolacieho konania s poukazom na ustanovenie § 220 ods. 2 CSP.

23. Dovolaťka tiež namietala, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a trpí vadou nedostatku náležitého a zrozumiteľného odôvodnenia, ktorého závery nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Podstatou jej dovolacej argumentácie je výhrada voči záveru odvolacieho súdu v odseku 22 odôvodnenia rozhodnutia, podľa ktorého žalovaná neprodukovala žiadne dôkazy, z ktorých by malo byť zrejmé, že kúpna cena žalobkyňou nebude zaplatená. V tejto súvislosti uviedla, že odvolací súd nereflektoval na zistený skutkový stav a opomenul jej argumentáciu, podloženú listinnými dôkazmi, z ktorých vyplýva, že k zaplateniu kúpnej ceny v zmysle kúpnej zmluvy z 29. januára 2020 ani nemohlo dôjsť, nakoľko táto mala byť v prevažnej časti vyrovnaná zápočtom s pohľadávkou žalobkyne. Táto pohľadávka, predstavujúca odmenu mandátára zo zmluvy z 20. augusta 2019 vo výške 10 % zo sumy uvedenej v dobropise, však bola neurčitá, keďže relevantný dobropis nebol do dnešného dňa vystavený. Pokiaľ žalobkyňa výšku odmeny odvodzovala z dodatku č. 1 k mandátnej zmluve zo 14. januára 2020, tak tento dodatok bol podpísaný neoprávnenou osobou, ktorá všetky svoje práva zo zmluvy už dňa 27. novembra 2019 postúpila na žalobkyňu.

24. Za zmätočné a nesprávne označila dovolateľka aj závery odvolacieho súdu, že všeobecné súdy nemali dôvod sa zaoberať nezaplatením kúpnej ceny z dôvodu absencie príslušného žalobného petitu, či podania vzájomnej žaloby zo strany dovolateľky. Odvolací súd opomenul jej procesnú obranu, že obe kúpne zmluvy boli uzavreté v rozpore s dobrými mravmi, či poctivým obchodným stykom s úmyslom previesť majetok dovolateľky výrazne pod cenu a obohatiť sa na jej úkor. Na preukázanie tejto skutočnosti žalovaná produkovala dôkazy, najmä jednostranný zápočet z 3. januára 2022, ktorým sama žalobkyňa vo vzťahu k tretej osobe deklarovala skutočnú, podstatne vyššiu hodnotu časti predmetu kúpy vo výške 480 000 eur. Za zmätočný považovala záver odvolacieho súdu v odseku 24 odôvodnenia rozhodnutia, že konanie žalobkyne nenapĺňalo znaky konania v rozpore s dobrými mravmi či poctivým obchodným stykom. Uvedený záver vníma ako strohé konštatovanie, ktoré odvolací súd žiadnym spôsobom bližšie nevysvetlil.

25. Ako arbitrárny a bez opory vo vykonanom dokazovaní odmietla aj záver odvolacieho súdu v odseku 25 odôvodnenia rozhodnutia, podľa ktorého jednostranný zápočet z 3. januára 2022 nesúvisel s predmetnými kúpnyimi zmluvami. Tento záver priamo odporuje vyjadreniu žalobkyne z 2. augusta 2022, ktorá v ňom potvrdila, že predmetom tohto úkonu bol práve tovar spadajúci pod kúpnu zmluvu z 29. januára 2020. Zmätočný je aj žalobný petit, v ktorom označenie miest, kde sa mali veci nachádzať, ako aj ich počet, nekorešponduje s listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou, v čom vidí nevykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

26. S poukazom na § 444 ods. 1 CSP dovolateľka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) odložil vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, a to až do právoplatného skončenia dovolacieho konania. Svoj návrh odôvodnila tým, že dovolanie je dôvodné a súčasne existuje hrozba vzniku nenapraviteľnej alebo ťažko napravitelnej ujmy, keďže z Registra poverení na vykonanie exekúcie, dostupnom na webovom portáli Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 21. júna 2023 poverenie na vykonanie

exekúcie sp. zn. 27Ek/1272/2023 na podklade exekučného titulu, ktorý vydal 15. marca 2022 Okresný súd Humenné v konaní sp. zn. 17Cb/62/2020, pričom vymáhaný je nepeňažný nárok.

Vyjadrenie k dovolaniu

27. K dovolaniu žalovanej sa písomne vyjadrila žalobkyňa. V úvode poukázala na to, že dovolateľkou uvádzané dovolacie dôvody nie sú naplnené. Skonštatovala, že postup súdov nebol spôsobilý znemožniť dovolateľke uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

28. Vo vzťahu k námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu pre jeho nedostatočné odôvodnenie poukázala na ustálenú súdnu prax, z ktorej vyplýva, že „postupom súdu“ možno rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, potom už „postupom súdu“ zásadne nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/255/2018 z 28. februára 2019). Dovolateľka nenamietala, že v konaní došlo k deficitom v dokazovaní, resp. že ide o svojvoľné rozhodnutie. Žalovaná svoje dovolanie založila na absencii, resp. zániku povolenia žalobkyne na obchodovanie s VOP, čo v kontexte dĺžky súdneho konania žalobkyňa považuje za absurdné. Navyše ide o situáciu, kedy rovnaké skutkové okolnosti boli a sú na strane dovolateľky od začiatku konania a ani jeden z konajúcich súdov pri rozhodovaní o nároku žalobkyne na túto okolnosť neprihliadal. Konajúce súdy správne definovali jej nárok ako obchodnoprávny a v týchto intenciách o ňom aj rozhodli. Žalobkyňa tiež dala do pozornosti, že v súčasnosti sa nachádza v štádiu prípravy žiadosti o vydanie povolenia na obchodovanie s VOP.

29. Podľa názoru žalobkyne ani dočasná absencia povolenia na obchodovanie s VOP nie je prekážkou pre vydanie vecí dovolateľkou. Je na žalobkyni, aby plnenie od žalovanej prijala namiesto nej iná osoba, oprávnená na nadobudnutie VOP. Dovolateľke nič nebráni ani v tom, aby za účelom urovnania poskytla žalobkyni primerané finančné plnenie. Ďalšie tvrdenia dovolateľky označila za nepripustné novoty, keďže predchádzajúca procesná obrana žalovanej bola založená na inej argumentácii (namietaní výšky zmluvnej kúpnej ceny, resp. konkurenčného charakteru činnosti štatutára žalobkyne).

30. K argumentácii dovolateľky o zmätočnosti žalobného petitu uviedla, že objektívne nemôže označiť presné miesto skutočného uskladnenia tovaru a ani jeho aktuálne množstvo, keďže premiestňovaniu a nakladaniu s tovarom zo strany dovolateľky nemala a nemá ako zabrániť.

31. Žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol a zároveň zamietol jej návrh na odloženie vykonateľnosti rozhodnutia a dovolateľku zaviazal na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Konanie na dovolacom súde

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenej v súlade so zákonom (§ 421 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania najskôr rozhodol uznesením sp. zn. 1Obdo/40/2025 z 24. marca 2026 o odložení vykonateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie z 15. marca 2022 v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu z 29. mája 2025 (§ 444 ods. 1 CSP).

33. Následne, v rámci dovolacieho prieskumu, pristúpil dovolací súd k zisťovaniu, či je dovolanie procesne prípustné. Úspešné uplatnenie dovolania je totiž vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným, sekundárnym záverom, vzťahujúcim sa k jeho dôvodnosti. Predpokladom toho, aby dovolací súd mohol pristúpiť k vecnému prejednávaniu dovolania, je splnenie podmienky jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že

proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie len vtedy, ak to zákon pripúšťa. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí výlučne do právomoci dovolacieho súdu, a nie strany sporu.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP

34. V posudzovanom prípade dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedenú procesnú vadu videla v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, nezrozumiteľné, zmätočné a nesprávne. Nedostatočné odôvodnenie podstatných právnych otázok súvisiacich s predmetom odvolacieho konania zakladá nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatok jeho odôvodnenia (§ 220 ods. 2 CSP) a porušenie jej práva na spravodlivý proces. Dovolateľka tiež namietala, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí opomenul aplikovať relevantné právne normy, konkrétne zákon o obchodovaní s VOP. V tomto smere poukázala na to, že žalobkyňa v čase vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu (29. mája 2025) nedisponovala povolením na obchodovanie s VOP, udeľovaným MH SR, pričom odvolací súd túto skutočnosť žiadnym spôsobom neskúmal. Jeho rozhodnutie je nezákonné, keďže žalovanej uložil povinnosť vydať VOP žalobkyni ako subjektu, ktorý nemá platné povolenie na obchodovanie s takýmito výrobkami.

35. Relevantnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú: zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane sporu, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces sa rozumie nesprávny (vadný, zmätočný) procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká zo zákonného, ale aj ústavnoprávneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená porušenie Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“) zaručených procesných práv, spojených so súdnou ochranou práva. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť dovolania len v tom prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosiahla značnú, resp. výraznú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

36. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“) sp. zn. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021 vyplýva (body 38 a 39 odôvodnenia), že pojem „procesný postup súdu“ zahŕňa nielen faktický postup súdu pri vedení sporu, pri vykonávaní alebo hodnotení dôkazov, ale aj súdne rozhodnutie, ktoré je vyvrcholením procesného postupu súdu a najdôležitejším procesným úkonom súdu. Námetka žalobkyne vo vyjadrení k dovolaniu, že procesný postup súdu nezahŕňa rozhodnutie súdu (ako finálny produkt prejednávania veci v civilnom konaní) a ani odôvodnenie rozhodnutia, je nesprávna, pretože predchádzajúca súdna prax dovolacieho súdu (z ktorej vychádzalo aj uznesenie sp. zn. 2Cdo/225/2018) bola dovolacím súdom prehodnotená v zmysle nálezu sp. zn. II. ÚS 120/2020 a ďalších rozhodnutí ÚS SR. Nadalej však platí, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, hodnotením dôkazov a ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (IV. ÚS 22/04, I. ÚS 50/04).

37. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka nesúhlasí so skutkovými závermi, hodnotením dôkazov a právnym posúdením veci zo strany súdov oboch inštancií. Dovolateľka namietala najmä odôvodnenie a závery rozhodnutia odvolacieho súdu uvedené v odsekoch 22, 24 a 25. Nesúhlasila so záverom, že súdy

nemali dôvod zaoberať sa nezaplatením kúpnej ceny za tovar, ktorý bol predaný výrazne „pod cenu“ a kúpne zmluvy boli preto uzavreté v rozpore s dobrými mravmi, resp. poctivým obchodným stykom. Namietala, že k zaplaceniu kúpnej ceny v zmysle kúpnej zmluvy z 29. januára 2020 ani nemôže dôjsť, keďže úhrada kúpnej ceny je v prevažnej časti upravená zápočtom s pohľadávkou žalobkyne, pričom mandátna zmluva uzavretá dňa 20. augusta 2019 medzi žalovanou a MVDr. O. J. upravuje v čl. 2 ods. 2.2 odmenu mandátára vo výške 10 % zo sumy uvedenej v dobropise, ktorý do dnešného dňa nebol vystavený, a teda nie je možné určiť výšku odmeny. Túto nie je možné odvodiť ani z dodatku č. 1 k mandátnej zmluve, keďže tento bol podpísaný dňa 14. januára 2020, avšak ešte predtým dňa 27. novembra 2019 bola pohľadávka vyplývajúca z mandátnej zmluvy postúpená na žalobkyňu, a teda dodatok bol podpísaný neoprávnenou osobou. Nesprávny je podľa dovolateľky aj záver súdov, že žalovaná mala vystaviť faktúru, na základe ktorej malo dôjsť k zaplaceniu kúpnej ceny zo strany žalobkyne a že zaplatenia kúpnej ceny sa žalovaná mohla domáhať vzájomnou žalobou. Rovnako nesprávny má byť aj záver súdov, že z jednostranného zápočtu z 3. januára 2022 nevyplýva, že by sa tento týkal kúpnych zmlúv, ktoré sú predmetom tohto konania, keďže z vyjadrenia samotnej žalobkyne z 2. augusta 2022 vyplýva, že ide o tovar, ktorý je predmetom kúpy v zmysle kúpnej zmluvy z 29. januára 2020. Dovolaťka nesúhlasila ani so záverom súdov, že napadnuté rozhodnutie nemohlo obsahovať výrok o povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovanej kúpnu cenu, keďže takýto výrok nebol obsiahnutý v žalobnom petite a žalovaná sa vzájomnou žalobou nedomáhala zaplatenia kúpnej ceny od žalobkyne. Dovoláním napadnuté rozhodnutie považuje za nevykonateľné s poukazom aj na zmätočnosť žalobného petitu na vydanie vecí, keďže označenie počtu vecí a miesta, kde by sa tieto mali údajne nachádzať, nekorešponduje s počtom vecí a označením miesta ich uskladnenia v zmysle listinných dôkazov predložených žalobkyňou.

38. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľka svoje dovolanie koncipovala ako „ďalšie odvolanie“, keď v dovolaní opätovne uviedla tie isté námietky, ako uvádzala na súde prvej inštancie a následne v odvolaní proti jeho rozhodnutiu, s ktorými sa však odvolací súd dostatočne vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že dovolateľou namietaná nesprávnosť skutkových zistení súdov oboch nižších inštancií nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považovaná za vadu konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, pretože ak aj k takejto vade v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení strán sporu. Dovolací súd poukazuje aj na ustanovenie § 442 CSP, podľa ktorého je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom v zásade nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení súdov nižšej inštancie už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na rozdiel od súdov nižšej inštancie), keďže v dovolacom konaní je dokazovanie (v zásade) vylúčené. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. V civilnom sporovom konaní majú strany sporu právo označiť alebo predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak súd rozhoduje o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 CSP). Civilný sporový poriadok upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov v § 191 ods. 1, v zmysle ktorej súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. V civilnom sporovom konaní je súd povinný zvážiť, ktoré dôkazy je potrebné vykonať, pričom dôvodnosť návrhov strán sporu na doplnenie dokazovania posudzuje so zreteľom na to, či a v akom rozsahu je potrebné doplniť doterajší stav dokazovania. Nevykonanie dôkazu navrhnutého stranou sporu, alebo vykonanie iného dôkazu na zistenie skutkového stavu veci nemožno považovať za postup, ktorým by súd strane sporu odňal možnosť konať pred súdom (R 6/2000). Platí to aj o takom dôkaze, ktorý strana zo svojho subjektívneho pohľadu považuje za dôležitý. Ak teda v priebehu civilného sporového konania súd nevykoná všetky navrhnuté dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá to vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strana mohla uplatniť, avšak v dôsledku procesného postupu súdu z nich bola vylúčená (R 37/1993, R 125/1999, 1Cdo/41/2017, 3Cdo/26/2017, 3Obdo/46/2019).

39. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že procesný postup odvolacieho súdu ale aj súdu

prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu ich rozhodnutí, prebiehal v zmysle právnej úpravy CSP. Žalovaná mala možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti jeho rozhodnutiu podať odvolanie, čo aj urobila. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP), pričom sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie, ktorý výrokmi I. a II. rozhodnutia zamietol žalobu v časti o určenie neplatnosti odstúpenia žalovanej z 23. marca 2020 od kúpnych zmlúv z 1. februára 2020 a 29. januára 2020, výrokmi III. a IV. rozhodnutia uložil žalovanej povinnosť vydať žalobkyni tovar v nich špecifikovaný a výrokom V. nepriznal žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania.

40. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje použiť tzv. skrátené odôvodnenie v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého (prvoinštančného) rozhodnutia. V takom prípade sa odvolací súd môže v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a prípadne na zdôraznenie ich správnosti doplniť ďalšie dôvody. Zmyslom citovanej úpravy je neopakovať vecne správne dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil. Aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia je však odvolací súd povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými (kľúčovými) tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP), k čomu v danom prípade zo strany odvolacieho súdu aj došlo.

41. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (odseky 39 až 47) vyplýva, že žaloba v časti určenia neplatnosti odstúpenia žalovanej z 23. marca 2020 od kúpnej zmluvy z 1. februára 2020 a od kúpnej zmluvy z 29. januára 2020 bola zamietnutá ako procesne neprípustná s poukazom na § 137 písm. d) CSP, pretože určovacia žaloba o určenie právnej skutočnosti (v danom prípade určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnych zmlúv) je procesne neprípustná s jedinou výnimkou, ktorou je žaloba o určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Súd prvej inštancie preto otázku (ne)platnosti odstúpenia od kúpnych zmlúv správne posudzoval v konaní ako otázku prejudiciálnu. Keďže pre odstúpenie od kúpnych zmlúv neboli splnené zmluvné a ani zákonné podmienky, súd prvej inštancie dospel k záveru, že na strane žalovanej absentoval zmluvný alebo zákonný dôvod na odstúpenie od kúpnych zmlúv a pokiaľ tak urobila, odstúpenie od kúpnych zmlúv je neplatné. Kúpne zmluvy považoval za platné právne úkony, pričom poukázal na to, že v zmysle článku I. bodu 1.3. kúpnej zmluvy z 1. februára 2020 nadobudla žalobkyňa ako kupujúca vlastnícke právo k tovaru dňom platnosti a účinnosti tejto zmluvy, teda dňom jej podpisu zmluvnými stranami 1. februára 2020 (článok XIV. bod 14.1.) a v prípade kúpnej zmluvy z 29. januára 2020 nadobudla žalobkyňa ako kupujúca vlastnícke právo k tovaru rovnako dňom platnosti a účinnosti uvedenej zmluvy, teda dňom jej podpisu zmluvnými stranami 29. januára 2020 (článok XIV. bod 14.1.). Je preto nesporné, že žalobkyňa sa stala vlastníkom tovaru, ktorý bol predmetom kúpnych zmlúv dňa 1. februára 2020 a dňa 29. januára 2020.

42. Námietku žalovanej, že nebola zaplatená kúpna cena za predmet kúpnych zmlúv považoval súd prvej inštancie za irelevantnú s poukazom na to, že predmetom sporu je vydanie tovaru, ktorý bol predmetom dvoch kúpnych zmlúv a ku ktorému žalobkyňa nadobudla vlastnícke právo dňom platnosti a účinnosti kúpnych zmlúv, a nie až dňom zaplatenia kúpnej ceny, keďže zmluvné strany sa tak dohodli v oboch kúpnych zmluvách. Podanou žalobou sa žalobkyňa ako vlastníčka domáhala voči žalovanej (ako nevlastníkovi) vydania tovaru, ktorý bol predmetom kúpnych zmlúv z 1. februára 2020 a z 29. januára 2020 oprávnené, keďže nadobudnutie vlastníckeho práva k tovaru a jeho vydanie nebolo podmienené zaplatením kúpnej ceny. Navyše, v kúpnych zmluvách si zmluvné strany dohodli, že žalobkyňa ako kupujúca je povinná zaplatiť kúpnu cenu za predmet oboch kúpnych zmlúv až po doručení faktúry vystavenej žalovanou, k čomu zo strany žalovanej nedošlo (doručenie faktúr nebolo súdu v priebehu konania preukázané). Tieto iné nároky (ako napr. zaplatenie kúpnej ceny alebo náhrada škody) zostávajú nedotknuté, pričom strany sporu si ich môžu uplatniť v inom konaní. S uvedenými závermi súdu prvej inštancie sa v celom rozsahu stotožnil odvolací súd v odseku 22 odôvodnenia rozhodnutia s doplnením, že keďže v kúpnych zmluvách bolo dohodnuté, že žalobkyňa nadobudne vlastnícke právo k tovaru dňom platnosti a účinnosti kúpnych zmlúv a žalovaná sa vzájomnou žalobou nedomáhala zaplatenia kúpnej ceny, súd prvej inštancie nemal dôvod sa zaoberať nezaplatením kúpnej ceny zo strany

žalobkyne. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nemohlo obsahovať výrok o povinnosti žalobkyne zaplatiť kúpnu cenu aj preto, že takýto výrok nebol obsiahnutý ani v žalobnom petite (ktorým sa žalobkyňa z titulu ochrany svojho vlastníckeho práva domáhala vydania vecí - pozn. dovolacieho súdu), pričom žalovaná sa zaplattenia kúpnej ceny nedomáhala ani vzájomnou žalobou. Odvolací súd tiež upriamil pozornosť na to, že z obsahu kúpnych zmlúv vyplýva, že žalobkyňa ako kupujúca zaplatí 100 % kúpnej ceny za tovar na základe faktúry doručenej kupujúcej, čo v konaní preukázané nebolo (teda nenastala splatnosť kúpnej ceny) a preto aj z tohto pohľadu nemohol súd svojím rozhodnutím zaviazat žalobkyňu na zaplattenie záväzku (kúpnej ceny), ktorého splatnosť ešte nenastala. Podľa názoru dovolacieho súdu zodpovedá odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, opierajúce sa v podstatnej časti o odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, zákonným požiadavkám, kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 393 ods. 1, 2 CSP. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom popísal priebeh konania, vyjadrenia strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na posudzovaný prípad, a z ktorých vyvodil svoj právny záver a zrozumiteľne vysvetlil, z akého dôvodu (zhodne so súdom prvej inštancie) dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby v časti, v ktorej sa žalobkyňa ako vlastníč tovaru, domáhala jeho vydania voči žalovanej, ktorá ho neodovzdala žalobkyni ako kupujúcej ku dňu, ku ktorému v zmysle dohody zmluvných strán, obsiahnutej v oboch kúpnych zmluvách, došlo k prechodu vlastníckeho práva k tovaru zo žalovanej ako predávajúcej na žalobkyňu ako kupujúcu (1. februára 2020 a 29. januára 2020).

43. K vyššie uvedenému dovolací súd pre úplnosť dodáva, že v posudzovanom prípade si zmluvné strany dohodli písomnou formou v oboch kúpnych zmluvách tzv. výhradu vlastníckeho práva, keď sa dohodli na tom, že vlastnícke právo k tovaru (predmetu kúpnych zmlúv) nadobudne kupujúca pred dobou uvedenou v § 443 ObZ, t. j. pred (fyzickým) odovzdaním tovaru kupujúcej (§ 444 ObZ). Pokiaľ ide o zaplattenie kúpnej ceny, zmluvné strany sa dohodli (§ 447 ObZ), že žalobkyňa ako kupujúca je povinná zaplatiť kúpnu cenu za tovar nasledovne: v prípade kúpnej zmluvy z 1. februára 2020 v zmysle čl. III. bodu 3.1 (platobné podmienky) tak, že kupujúca zaplatí 100 % kúpnej ceny za tovar na základe faktúry doručenej kupujúcej, ktorej splatnosť zmluvné strany dohodli na 60 dní odo dňa jej vystavenia a v prípade kúpnej zmluvy z 29. januára 2020 v zmysle čl. III. bodu 3.1 (platobné podmienky) tak, že kupujúca zaplatí cenu za tovar až po jeho dodaní podľa podmienok uvedených v tejto zmluve a na základe faktúry doručenej kupujúcej, a to spôsobom, že kúpnu cenu 45 621 eur si kupujúca započíta s alikvótnou časťou svojej pohľadávky špecifikovanej v preambule tejto zmluvy (postúpenej jej Zmluvou o postúpení pohľadávky z 27. novembra 2019) a zostatok uhradí predávajúcej na bankový účet v lehote podľa doručenej faktúry predávajúcej. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií vyplýva jasná a zrozumiteľná odpoveď na námietku žalovanej, prečo súdy nepovažovali za právne relevantné vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobkyne zaoberať sa otázkami týkajúcimi sa kúpnej ceny tovaru, t. j. predovšetkým jej výškou (či táto bola dohodnutá ako trhovú, resp. obvyklú, alebo výrazne nižšiu, resp. v rozpore s dobrými mravmi a zásadou poctivého obchodného styku, ako tvrdila žalovaná) a takisto aj jej zaplattením, resp. započítaním časti kúpnej ceny s pohľadávkou postúpenou na žalobkyňu Zmluvou o postúpení pohľadávky z 27. novembra 2019.

44. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd sa v odôvodnení svojich rozhodnutí vyjadrili aj k námietke žalovanej týkajúcej sa vyslovenia predbežného právneho názoru súdom prvej inštancie na pojednávaní dňa 7. decembra 2021, v rámci ktorého súd prvej inštancie pripustil možnosť synalagmatického záväzku, pričom neskôr v priebehu súdneho konania tento predbežný právny názor zmenil. V odseku 52 odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie vysvetlil, že v priebehu konania po vykonanom dokazovaní zmenil predbežne vyslovený právny názor, keď dospel k záveru, že žaloba je v časti týkajúcej sa vydania tovaru dôvodná, pričom argumentáciu k tomu uviedol v nasledujúcich odsekoch 53 až 56 odôvodnenia rozhodnutia. Keďže žalovaná v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie v priebehu konania zmenil svoj predbežný právny názor o synalagmatickom záväzku, odvolací súd sa k uvedenej odvolacej námietke vyjadril v odseku 22 odôvodnenia rozhodnutia (pozn.: dovolací súd nebude jeho argumentáciu v celom rozsahu opakovať), pričom zmenu predbežne vysloveného právneho názoru (z dôvodov, ktoré uviedol v rozhodnutí) nepovažoval za nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým by sa znemožnilo stranám sporu, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k

porušení práva na spravodlivý proces so zdôraznením, že súd prvej inštancie v priebehu celého konania vytvoril stranám sporu priestor na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany vo vzťahu k ochrane ich subjektívnych práv a oprávnených záujmov. K uvedenému dovolací súd dodáva, že predbežné právne posúdenie veci (§ 181 ods. 2 CSP) slúži sporovým stranám na zistenie a prípadné prehodnotenie vlastnej právnej pozície, na ich vecnú a efektívnu právnu argumentáciu s cieľom zamerať procesnú aktivitu na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné. Predbežné právne posúdenie veci vyslovené súdom však nie je pre súd záväzné, pretože sa nejedná o rozhodnutie súdu. Opačný výklad by viedol k deformovaniu rozhodovacieho procesu, najmä ak by v priebehu súdneho konania vyšla najavo spornosť určitej skutočnosti tak, ako tomu bolo aj v posudzovanom prípade (nadobudnutie vlastníckeho práva k tovaru, ktoré bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté v kúpnych zmluvách odchyľne od zákonnej úpravy). Právny názor a hodnotiace úsudky súdu sú vlastné až samotnému rozhodnutiu vo veci, nie však postupu súdu podľa § 181 ods. 2 CSP.

45. V zmysle písomnej výhrady nadobudnutia vlastníckeho práva v kúpnych zmluvách nadobudla žalobkyňa vlastnícke právo k tovaru špecifikovanému v kúpnych zmluvách dňom platnosti a účinnosti oboch kúpnych zmlúv a keďže žalovaná ako predávajúca jej tento tovar nedodala formou jeho odovzdania prepravcovi na prepravu v lehote najneskôr do 30 dní od platnosti a účinnosti kúpnej zmluvy, resp. v lehote najneskôr do 90 dní od platnosti a účinnosti kúpnej zmluvy (čl. IV bod 4.1 kúpnych zmlúv - dodacie podmienky), žalobkyňa sa podanou žalobou dôvodne domáhala vydania predmetného tovaru od žalovanej v zmysle uzavretých kúpnych zmlúv. Zväzkovo-právne vzťahy medzi zmluvnými stranami súdy oboch inšancií správne posúdili ako obchodnoprávne vzťahy, založené kúpnymi zmluvami, uzavretými podľa § 409 a nasl. ObZ, s odchyľkami od zákonnej úpravy uvedenými v kúpnych zmluvách.

46. Podľa názoru dovolacieho súdu sú skutkové a právne závery odvolacieho súdu v dovolaní napadnutom rozhodnutí, ktoré spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie tvorí jeden organický celok, zdôvodnené postačujúcim spôsobom, zrozumiteľne a presvedčivo. Odvolací súd logicky a dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné potvrdiť výroky III. a IV. rozhodnutia súdu prvej inštancie ako vecne správne, pričom dovolací súd nie je oprávnený meniť, resp. korigovať výroky právoplatného rozhodnutia ohľadom počtu kusov tovaru a miesta jeho uskladnenia tak, aby zodpovedali aktuálnemu reálnemu stavu. Rozhodnutie odvolacieho súdu nie je možné považovať za nedostatočne odôvodnené, resp. arbitrárne, keďže odvolací súd sa v ňom zaoberal všetkými relevantnými odvolacími námietkami a argumentami žalovanej (ktoré v prevažnej miere opätovne uviedla v dovolaní) a jeho závery sú logické, argumentačne konzistentné a právne odôvodnené. V posudzovanom prípade preto nejde o situáciu, kedy by zistenie skutkového stavu súdmi nižšej inštancie bolo *prima facie* natoľko chybné, že by k nemu súdy pri rešpektovaní zásad hodnotenia dôkazov, nemohli nikdy dospieť, a ktorý by výnimočne zakladal porušenie práva strany sporu na spravodlivý proces (I. ÚS 6/2018). Vo vzťahu k namietanému odôvodneniu rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. dovolaním napadnutým výrokom rozhodnutia dovolací súd nezistil žiadny nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý by zakladal tzv. vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

47. Dovolateľka podala dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, t. j. pre porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu. V prevažnej časti dovolania však namietala, že odvolací súd na vec neaplikoval príslušné ustanovenia [najmä § 2 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1 písm. a) a § 12 ods. 1 písm. a) zákona o obchodovaní s VOP], keďže potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o vydaní výrobkov obranného priemyslu žalobkyni, ktorá ku dňu vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu (dňa 29. mája 2025) už nedisponovala platným povolením na obchodovanie s VOP, čo zakladá nezákonnosť súdneho rozhodnutia. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľka v tejto časti namieta nesprávne právne posúdenie veci, ktoré však nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože predstavuje samostatný dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Už za predchádzajúcej procesnoprávnej úpravy (Občianskeho súdneho poriadku) dospel NS SR k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (R 54/2012). Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti zotrval aj judikát R 24/2017. Napriek uvedenému záveru dovolací súd konštatuje, že nesúhlasí s vyššie uvedenou námietkou

dovolateľky. Za podstatné považuje to, že v čase uzavretia kúpnych zmlúv, podania žaloby, ako aj vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie mala žalobkyňa platné povolenie na obchodovanie s VOP a pokiaľ jej toto povolenie zaniklo uplynutím doby platnosti (mala ho vydané do 16. decembra 2024) v priebehu niekoľko rokov trvajúceho súdneho sporu, tak uvedená skutočnosť nezakladá nezákonnosť právoplatného súdneho rozhodnutia a nestavia žalovanú do pozície, že vydaním vecí (špecifikovaných vo výrokoch III. a IV. rozhodnutia súdu prvej inštancie potvrdeného rozhodnutím odvolacieho súdu z 29. mája 2025) ide o nedovolené obchodovanie s výrobkami obranného priemyslu v rozpore so zákonom o obchodovaní s VOP. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že žalobkyňa je vlastníkom VOP špecifikovaných v oboch kúpnych zmluvách, ako aj vo výrokoch III. a IV. rozhodnutia súdu prvej inštancie odo dňa nadobudnutia platnosti a účinnosti kúpnych zmlúv, teda od 29. januára 2020 a 1. februára 2020, kedy bola osobou oprávnenou na obchodovanie s VOP. Podanou žalobou sa v rámci ochrany svojho vlastníckeho práva domáhala voči žalovanej vydania vecí (VOP) v zmysle platne uzavretých kúpnych zmlúv so žalovanou, ktorá v rozpore s nimi jej tieto veci dobrovoľne odmietla odovzdať spôsobom a v lehotách upravených v oboch kúpnych zmluvách. Dovolací súd sa stotožnil s názorom žalobkyne vo vyjadrení k dovolaniu, že zánik povolenia pre žalobkyňu na obchodovanie s výrobkami obranného priemyslu v priebehu odvolacieho konania, ktorých vlastníkom je žalobkyňa od 29. januára 2020, resp. 1. februára 2020, nepredstavuje prekážku pre vydanie týchto vecí dovolateľkou v zmysle právoplatného súdneho rozhodnutia. Je na žalobkyni ako vlastníkovi, aby sa rozhodla, akým spôsobom (súladným s právnymi predpismi) naloží s VOP (napr. či sa so žalovanou dohodne na vysporiadaní vzájomných práv a povinností vyplývajúcich z kúpnych zmlúv uzavretím dohody o urovnaní alebo rozhodne o darovaní alebo predaji predmetného tovaru inej fyzickej alebo právnickej osobe s platným povolením na obchodovanie s VOP a podobne).

48. Ako je vyššie konštatované, aby došlo k porušeniu práva strany sporu na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, musí ísť o prípad, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu došlo k porušeniu procesných práv strany, pričom miera porušenia týchto procesných práv nadobudla značnú, resp. výraznú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V posudzovanom prípade dovolací súd nezistil žiadny taký (vadný) procesný postup súdov nižšej inštancie, ktorý by bol v rozpore s CSP a jeho následkom by bolo závažné porušenie procesného práva žalovanej, ktoré by v dôsledku svojej intenzity znamenalo porušenie jej práva na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia. S poukazom na uvedené nie je daná prípustnosť dovolania žalovanej podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd preto rozhodol tak, že dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

49. V dovolacom konaní bola úspešnou stranou sporu žalobkyňa, preto jej proti žalovanej vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

50. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.